

690.výročie prvej písomnej zmienky o obci Temeš

Rodisko naše.

Už slnko vychodí nad skalú vysokú,
lúčom hneď pohladí malebnú dedinu.
Nakúka do okien - vstávajúť ľudkovia,
berte sa hore, treba vám pokosiť
Košliak aj Podskálie.
Zemáčky obrobiť, kravičky podojiť...
Materiam obed treba navariť a deti zasýtiť.

Keď aj si pomyslíš, že viac už nezvládzeš
a srdce puknuté v hrudi máš viac,
než možné je zniesť.
Aj tak sa usmievaš,
nikdy sa nevzdávaš, to nie je ti blízke....
Bo naučil ťa otec i mať
byť pracovitý, skromný a pokorný.

Rodisko potomkom
zachovať naisto musíš.
Aby tiež vytrvalo a húževnato chránili dedovizeň svoju.
By v tomto kraji hoc ťažko, ale dalo sa nám žiť.
A ten náš drsný kraj pre mladých zachrániť.

Navečer domov ísť z tých polí temešských,
zas dušu potešiť a telo ovlažiť.
Radosť i trápenie vyspievať na dvore,
osloviť susedov, kým slnce zapadne.

Napokon v modlitbe poprosiť Boha,
nech stráži tie naše temešské polia.
Nech stráži tie naše preťažké cesty,
čo vedú k domovu, ku našim koreňom...

Kde v tajnom trezore na ľavej strane hrude,
chránim si to rodné miesto moje.

Šestnásty júl 2022 bol dňom, kedy sa v Temeši konalo kultúrne podujatie pri príležitosti 690. výročia obce, 15. ročníka Dňa ľudových tradícií a 4.ročníka Poznávajme, čo nás spája.

Oslavy sa začali o 14-tej hodine na nádvorí Obecného úradu – tradične temeškou hymnou. Nasledoval príhovor starostky obce Olgy Fakanovej, odovzdanie daru od pána Jozefa Čvapeka, ktorý obci daroval nádherný obraz. Na obraze je zobrazený dom Adolfa Čičmanca, v ktorom bola v rokoch 1935 – 1939 umiestnená škola. Pán Jozef Čvapek trávil vo svojej mladosti prázdniny v obci, pretože tu žijú jeho príbuzní. Pri odovzdaní daru prezradil svoj zámer so slovami: “Tento malý darček som sa rozhodol venovať obci Temeš preto, lebo mi je blízky, vážim si ako podporuje voľnočasové aktivity, ako si ctí históriu a zachováva tradície. Osobne nepoznám druhú obec, ktorá má na svojom území toľko pamätníkov padlým, ako Temeš. Je to poďakovanie za krásne chvíle, ktoré som tu prežíval zhruba pred polstoročím. Získal som tu mnoho priateľov, s niektorými som v kontakte. Veľmi rád spomínam na éru hudobnej skupiny Wamaja. Bolo to v dobe, keď som poznal mnoho miestnych obyvateľov, mnoho miestnych názvov, z ktorých mi dnes zostali len Pasienky a Záhumnie. Spomínam si možno na prvé alebo jedno z prvých vystúpení speváckeho súboru, vtedy ešte bez mena. To len skupina krásnych dievčat z Temeša spievala pri odhaľovaní pamätníka na Kline. Potom prišli roky dospelosti, roky odlúčenia, čo spôsobilo, že mnoho priateľov poznám už len po mene. Veľmi som sa potešil, keď som zistil, že niektoré dievčatá z Klina stáli pri kolíske Košarinky a ďalej svojím spevom rozdávali radosť nielen na domácej pôde. Ďakujem za spomienky, ktoré mi už nikto nezoberie. Aby si aj Temešania na mňa spomenuli, venujem im obraz. A pretože som milovník folklóru, a aby členovia Košarinky vedeli, že aj v Bytči majú fanúšikov, im venujem malé srdiečko.”

Po tomto krásnom vyznaní sa predstavili mladé talenty, Matúš Trn hrou na akordeóne a vnuk našich chatárov David Schut hrou na klávesy. Potom už predviedla folklórna skupina Košarinka pásmo “ Na robotách“, v ktorom priblížila život našich predkov. V dvadsiatych a tridsiatych rokoch minulého storočia chodili obyvatelia Temeša od jari do jesene na roboty na dolnú zem, pretože u nás bol chudobný kraj. Ústnu reprodukciu našej občianky, ktorá to obdobie zažila, pretavili folkloristi do svojho pásma.

Nasledovalo vystúpenie Heligonkárov spod Kláku, ktorí prišli pozdraviť naše výročie z obce Rajecká Lesná, a tiež vystúpenie country kapely Karamel z Lazian. Od 19-tej hodiny sa mohli obyvatelia zabaviť pri skupine Black Band a neskôr do tanca zahráli Janka a Juraj z Duo muzika až do skorých ranných hodín. Po zotmení predstavila samospráva obce leteckú video vizitku o obci Temeš, na ktorej spolupracovali - kamera a réžia Ján Krpelan, komentár načítala Edita Slobodová. Okrem pozvaných hostí a sponzorov prišiel 690.výročie obce Temeš pozdraviť poslanec NR SR a zároveň predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja, Ing. Jaroslav Baška, odovzdal obci sumu vo výške 800,00 eur na prípravu podujatia. Poďakoval samospráve obce za prácu pre občanov a obetavosť pri príprave osláv, FSk Košarinka za udržiavanie tradícií.

Deň ľudových tradícií sa už v širšom okolí dostal do povedomia, a tak sme v tomto roku mali vysokú návštevnosť. Prišli nás pozdraviť rodáci, ich rodinní príslušníci, ale aj veľa známych či neznámych ľudí. Dobrá kuchyňa našich temešských gazdiniek /macharne, kapustné halušky, oškvarkové buchty s lekvárom/ a poľovnícky guláš, sú známe široko ďaleko.

História obce siaha do obdobia spred roku 1332 a podľa niektorých bádateľov na území Temeša žili ľudia už oveľa skôr, ale historicky prvýkrát boli zapísaní až potomkami Diviackovcov v roku 1332, kde sa v listinách uvádza, že existuje malá dedinka Temeš a v nej žijú obyvatelia – naši predkovia. Sú to ale predovšetkým obyčajné osudy nás, ktorí sme sa rozhodli tu žiť a vychovávať svojich potomkov, sme to my, ktorí dnes históriu píšeme.

Všetkým zúčastneným ďakujeme za vytvorenie príjemnej atmosféry a tešíme sa opäť niekedy na stretnutie.

Za prípravu podujatia ďakujem poslancom OcZ Ľubici Fakanovej, Radoslavovi Krpelanovi, Petrovi Výškrabkovi, pracovníčke OÚ Jane Javorčekovej.

Občanom - František Gaman, Jana Halašková, Edita Slobodová, Lucia Talpašová, Martina Lukáňová, Patrícia Krpelanová, Stanislav Fakan.

Kuchárkam – Anna Bernátová, Anna Halašková, Margita Lukáňová, Anna Matiesková, Emília Trnová, Emília Zuzelková a Edita Halašková.

Poľovníkom – Ing. Pavel Bernát, Jozef Bernát, Ľubomír Čičmanec, Tibor Halaška, Daniel Lukáň, Slavomír Matieska, Viliam Matieska.

Folkloristom – Marta Fakanová, Viliam Gaman, Monika Klincová, Jozef Lukáň, Edita Slobodová, Eva Chudá, Lucia Talpašová, Beáta Vrecková, Vladimír Kocúr, Denisa Siládiová, Ján Cibrín, Tomáš Cibrín.

Sponzorom – L.U.C.I. – Lucia Trnová, Potravinový- Jaroslav Matieska, Trenčiansky samosprávny kraj, Porfix, VUJE, Vladimír Kováčik, Ing. Jozef Vážny.

Fotografie – PhDr. Ján Peniaško

Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na príprave výročia obce Temeš, ako aj v samotný deň jeho konania za ich obetavú a nenahraditeľnú pomoc.

Oľga Fakanová, starostka obce

Link na video RTV Prievidza

<http://www.rtvprievidza.sk/home/region/8720-bavit-sa-vedia-v-malej-i-velkej-obci>